مەرگی مەلە لە ناو "هەنار و فریشتەی مردن"ی عەتا مەحەمەددا ... شەش شەماشی

دوای دووجار ژیان کردن و هەناسەدان و مەرگی مەلە، لە ڕۆمانی"هەنار و فریشتەی مردن" گومانێک کەوتە مێشکمەوە و لە قووڵایی ناخمدا گومان هەڵدەقووڵا. گومانێک کە "گابریل گارسیا مارکیز" لە گۆڕەکەی هاتبێتە دەرێ و، دوای خۆتەکاندنێک، چەشنی باڵندە دابەتی لە شەقەی باڵ و بە ماندوویی و شەکەتی، لای "عەتا مەحەمەد" نیشتبێتەوە و، دوای گفتوگۆیەکی درێژ و، دووبەدوو، پلانی داڕشتنی ڕۆمانی"هەنار و فریشتەی مردن"یان دانابێ. "گابریل گارسیا" لە "عەتا مەحەمەد"ی ڕوانیبێ و، دواتر گوتبێتی: ئەرێ عەتا هەستت کردووە قەڵەمەکەت وەکوو چزووی مار بە خوێنەرەوە دەدا؟ "عەتا مەحمەد"یش گوتبێتی: جەنابی مارکیز، زمانی نووسین لە زات و خوێنمدا چەشنی مەنجەنیق دەکوڵێ، گەر گەرماوگەرم هەڵینەڕێژمە سەر کاغەز، سەراپای جەستەم دەسووتێنێ!. لە گومانی مندا "عەتا و مارکیز" قسەوباسی زۆریان کردووە، لە کۆتاییدا پێکەوە زمانی جادوویی و فەزاسازی ترسناک و ڕووداوی جەرگبڕ و کەسایەتی لاقەکراو، تا دوایی…

تۆ بڵێ ئەوە گومانی مێشکی منە! بەڵام گرنگ کڕۆکی ڕۆمانەکەیە. سروشتی "هەنار و فریشتەی مردن" وەکوو گیای گەزگەسک وایە، هەر دەستت بەری کەوێ پێتەوە دەدا و، خوروویەک لە جەستەتدا دروست دەکا، خوروویەک کە فکر و ئەندێشە قووڵەکەی تا دوا "خوێنە وشە"ی ڕۆمانەکە دەتبات.

دەسپێکی ڕۆمانەکە لە کافەیەکی شاری ستۆکهۆڵمەوە دەستپێدەکات. "سەربەست" وەک کەسایەتی سەرەکیی و ڕۆماننووسی ناو ڕۆمانەکە، دەیەوێ وێنەیەکی سێڵفی بگرێت، بەڵام دوای بیرکردنەوە لەوەی ئایا ئەوە ئەوە دەژی، یا چیرۆکەکەیەتی ژیان دەکات. بەو شێوەیە ڕەوتی ڕۆمانەکە ڕێدەکا، ڕێگا بە گێڕانەوە خۆش دەکات. کەسایەتییەکانی ناو ڕۆمانەکە، هەریەکە و لە وڵاتێک و شارێکی "جانەوەر نشین"ە و، ڕایانکردووە و چیرۆکی مەرگ و ئازار دەگێڕنەوە. لەوانەشە کەسایەتی ناو ڕۆمانەکە، وەکوو جەستەی نەگیشتبنە جێی مەبەست، تەنیا چیرۆکەکانیان بێ، لە ڕێگەی کەسانی ڕزگاربوەوە، ڕزگار کرابێ! چیرۆکی "جەواد" بەچووە چیرۆکەکی هەناسە ساردە کە هەر زوو

دەکەوێتە ژێر پێی چیرۆکەکانی تر و دەفلیقێتەوە. مەرگە چیرۆکی کچێکی ئەریتریای بە ناوی “ئەردانۆس” کە لە لایەن سێ چەکدارەو□ د□ف□ندرێ و، بە هەرسێکیان هێندەی دەئاخننەوە، دەیکەنە سیپاڵ! سەدان ژانە چیرۆکی ترسناک و سەیر و سەمەرە لە ڕۆمانەکەدا هەناسە دەدەن.

خوێنەری زیرەک دوای ڕۆچوونە ناو ڕۆمانەکەوە، پەی بەو ڕستەیە دەبا کە دەڵێ: “ئەوە ئێمەین دەژین یا چیرۆکەکانمان؟” لەو ڕۆمانەدا، تەنیا چیرۆکەکان زیندوون و دەژین، کەسایتییەکان یا کوژراون یا خنکاون، یانیش لاقەکراون!. لە پێش چاوی من ڕۆمانەکە ڕیتمێکی خێرای هەیە، واتا ڕووداوەکان زۆر خێرا دەگێڕدرێنەوە و وشە و ڕستە و پەڕەگرافەکان، نائارامیی و شڵەژاویان پێوە دیارە و، هەموو کەسایتییە کاغەزییەکانی ناو ڕۆمانەکە، برینێکی قووڵ لە ناخیاندا ڕەگی داکوتاوە. گەورەترین و زامدارترین و خوێناویترین برین، برینی “کامەران”ە. زۆر بە کورتی… کامەران ماوەیەکە هاوسەرگیری کردووە و لە گەڵ دوو کەسی ئەمریکی بۆ ڕاپۆرت نووسین دەچێتە شەنگال، شەو هەواڵ دێ، کە خەریکە داعش لە “شەنگال” نزیک دەبێتەوە. بۆ بەیانی کامەران هەرچۆنێک بێت، دوو کەسەکە ڕەوانەی دهۆک دەکات، بۆخۆشی گیردەکات و دەرناڕوا. دوای چەند سەعاتێک داعش دەگاتە شەنگال، کامەرانیش وەک خەڵکی شەنگال، لە دەستی داعش ڕادەکا، بەڵام دوای سەعاتێک ڕۆیشتن داعش دەگاتە سەریان، هەموویان بە دیل دەگرن. کاتێک کامەران بە چاوی خۆی لێدان و کوشتن و زیندەبەچاڵکردن و پەرد□□اندنی کچان لە لایەن داعشەوە دەبینێ، لە ناخیدا دادەڕمێ. دوای هەفتەیەک کامەران ئازاد دەکەن، بەڵام ترس و شەرم دەخزێنە جەستەیەوە و پیاوبوونی دەخۆن و، لە شەرم و ترسا دەبێتە ژن.

“دوای مانگێک، وردە وردە هەست دەکات لەشی دەگۆڕێت، ئیتر لە ماڵ نایەتە دەرێ و خۆی دەشارێتەوە، دەنگی ناسک و مەمکی بەرز دەبێتەوە، وردە وردە کێری بچووک و بچووکتر دەبێتەوە و دەپوکێتەوە، تا هەست دەکات لە بەینی ڕانەکانیدا برینێک دەم دەکاتەوە، کامەران دەبێ بە ئافرەت. بەڵام کامەران لە ئازاری یەکەم سووڕی مانگانەیدا بەرگەی ژنبوونی خۆی ناگرێت و خۆی دەکوژێت.” ل. ٣٩

کامەران، نوێنەری ژان و ئازار و برینی ه□□□قیوی گەلانی هەموو دونیایە، باوە گەورەی ئەو کەسانەیە کە بێتاوان بوونە قوربانی دەستی داعش و، تەقینەوە ترسناکەکان. لە بری کامەران، دەبوای□

هیتلەر و مۆسۆلۆنی و کیتۆ و ستالین و سەددام حوسێن و دیکتاتۆرە مرۆڤکوژە خوێنخۆرەکانی دونیا، لە جیاتی کامەران لەشیان گۆڕانکاری بەرسەردا بێت. ئەوان لە شەرمان بتوێنەوە و پیاوبوونیان بۆگەن بکات، نەک کامەرانێکی بەرزە مرۆڤ. ئەو ئازارەی عەتا مەحەمەد لە ڕۆمانەکەدا دەیڕشێنێ، ئازارێکی مرۆڤانەیە، کە بەسەر هەموو کەسایەتیەکاندا بڵاو بۆتەوە، بەڵام عەتا مەحەمەدی ڕاستەقینە لەو ڕۆمانەدا، دوو لەتە؛ لەتێکی "سەربەست"ە و لەتەکەی تری "ڕێباز"ە. واتە: دابەشبووە بەسەر هەردووکیاندا. سەربەست، نوێنەری چیرۆکە خوێناوی و ترسناکەکانی تاراوگەیە. ڕێبازیش یەکێکە لە قوربانیانی چیرۆکە کوژراوەکانی کوردوستان. سەربەس، مرۆڤێکە لە ناو زبڵدانی وڵاتەکەی و بۆگەنیوی هەناسەی ئەوانیتردا، ڕۆیشتووە و بە دڵبرینداری زێدی خۆی جێهێشتوە و هاتۆتە خاکێک، کە چیرۆکی ئەو لەخۆدەگرێت. ڕێبازیش، ئەو پەندە کوردییەیە کە دەڵێ: "بەرد لە جێی خۆی سەنگینە." سەراپای ڕۆمانەکە بە زمانێکی ئاویی، واتە ڕون و تەڕ و بێگەرد کە تینویەتی خوێنەر دەشکێنێ، نوسراوە و، هەزاران کەلێن و قوزبنی تێدایە کە خوێنەر دەتوانێ لێێانەوە لە ژان و ئازار و مەرگی میللەتی خۆی و میللەتانی دونیا بڕوانێ.

شۆڕش شڵماشی